

Súhrnná správa o stave plnenia úloh, zámerov a cieľov Migračnej politiky Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025 a správa o činnosti Riadiaceho výboru pre migráciu, integráciu a inklúziu cudzincov za roky 2023 až 2025

Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025 (ďalej len „migračná politika“) bola schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 496 z 8. septembra 2021 ako základný dokument a východisko pre budovanie modernej a cieľavedomej politiky vlády Slovenskej republiky v oblasti migrácie.

Osobitnou výzvou bol od roku 2022 vojenský konflikt na Ukrajine, v dôsledku ktorého sa Slovenská republika po prvýkrát vo svojej novodobej histórii ocitla v situácii bezprecedentného masového prílevu utečencov, prevažne ukrajinskej štátnej príslušnosti, ktorý znamenal extrémne zaťaženie a vyžiadal si mimoriadne úsilie všetkých dotknutých útvarov štátnej správy a samosprávy, ako aj mimovládnych a medzinárodných organizácií.

Ďalšiu veľkú výzvu v danom období predstavovala implementácia Paktu o azyle a migrácii, nakoľko ide o rozsiahlu reformu azylovej a migračnej politiky, ktorá do júna 2026 predpokladá zavedenie nových a revíziu existujúcich konaní a postupov súvisiacich s príjmom a spracovávaním agendy medzinárodnej ochrany. Táto reforma zahŕňa skríning prichádzajúcich osôb, posilnenie záruk pre maloleté a zraniteľné osoby, skrátenie lehôt v konaniach, ako aj nové opatrenia na posilnenie návratovej politiky. Výsledkom úsilia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov je splnenie všetkých doterajších záväzkov Slovenskej republiky v súlade s harmonogramom a požiadavkami Európskej komisie a taktiež prijatie všetkých troch kľúčových strategických dokumentov. V nadväznosti na prijatie Národného implementačného plánu Slovenskej republiky k reforme azylovej a migračnej politiky vládou Slovenskej republiky (dňa 18. decembra 2024) bol na úrovni ministra vnútra prijatý Národný plán Slovenskej republiky pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti medzinárodnej ochrany (dňa 8. apríla 2025). Následne vláda Slovenskej republiky prijala Národnú stratégiu Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie (dňa 12. júna 2025), ktorá predstavuje novú migračnú politiku Slovenskej republiky a tvorí komplexný rámec riadenia azylu a migrácie na nasledujúcich päť rokov. V podmienkach Slovenskej republiky sa stratégia venuje aj riadenej legálnej migrácii a emigrácii zo Slovenskej republiky, s dôrazom na návrat pracovnej sily. Prijatie Paktu o migrácii a azyle zároveň vyvolalo potrebu implementácie príslušných právnych aktov Európskej únie do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky, vrátane vypracovania návrhu zákona o medzinárodnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri napĺňaní zámerov migračnej politiky sa primerane uplatňovali princípy aktívnej účasti na úlohách Európskej únie v oblasti kontroly hraníc, prístahovateľstva a azylu, ústavnosti a zákonnosti, suverenity, regulácie migrácie, dodržiavania ľudských práv a slobôd.

Realizácia migračnej politiky bola založená na koordinovanom postupe štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy a zapojení mimovládnych a ďalších organizácií pôsobiacich v tejto oblasti.

Materiál predkladaný na rokovanie vlády Slovenskej republiky obsahuje informácie o stave plnenia úloh Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a ďalších zainteresovaných ministerstiev. Súhrnnú správu o stave plnenia úloh, zámerov a cieľov Migračnej politiky Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025 a správu o činnosti Riadiaceho výboru pre migráciu, integráciu a inklúziu cudzincov za roky 2023 až 2025 spracovalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Vyhodnotenie stavu plnenia úloh, zámerov a cieľov migračnej politiky vychádza z plnenia akčného plánu migračnej politiky zainteresovanými rezortmi štátnej správy za roky 2023 až 2025 a zo zaslaných podkladov jednotlivých rezortov.

Stav plnenia úloh v podmienkach jednotlivých subjektov:

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky predložilo vo svojom vyhodnotení celkom 47 úloh. Splnené boli všetky úlohy.

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky zaslalo vyhodnotenie k 3 úlohám. Splnené boli všetky úlohy.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky si stanovilo 16 úloh. Splnené boli všetky úlohy.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky malo naplánovaných 7 úloh. Všetky úlohy boli splnené.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky nevypracovalo v rámci svojho rezortu akčný plán, ale plnilo úlohy priebežne a to najmä na základe dožiadania Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o aktívnu spoluprácu.

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky v rámci svojho rezortu nerozpracovalo migračnú politiku do akčného plánu v časovom a vecnom plnení, ale plnilo aktivity v oblasti výchovy a vzdelávania vykonávaných vo vzťahu k cudzincom so zameraním najmä na začlenenie detí, mládeže a študentov do slovenského vzdelávacieho systému a ich lepšiu integráciu/inklúziu.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Štatistický úrad Slovenskej republiky si naplánoval 2 opatrenia, ktoré boli splnené.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky si naplánovalo 6 opatrení, všetky boli splnené.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky si stanovilo 3 úlohy, všetky boli splnené.

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí si stanovil 5 úloh, všetky boli splnené.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky si v rámci svojho rezortu nevypracovalo akčný plán s úlohami, zaslalo však informáciu o zohľadnení problematiky migrácie pri príprave nového strategického dokumentu pre adaptáciu Slovenskej republiky na zmenu klímy.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Uznesením vlády SR č. 70/2024 bod A.18 bola pre ministra financií zrušená úloha B.5 z uznesenia vlády SR č. 496/2021 k Migračnej politike Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025.

Združenie miest a obcí Slovenska

Podľa stanoviska Združenia miest a obcí Slovenska v aplikačnej praxi na úrovni miest a obcí pretrvávajú nedostatky v oblasti evidencie cudzincov, ktoré majú dopad na zabezpečenie ich integrácie a poskytovanie verejných služieb, čo sa prejavilo najmä v období zvýšeného príchodu osôb v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine. Samosprávy v dôsledku toho nemajú vždy k dispozícii presné a aktuálne údaje o počte a štruktúre cudzincov zdržiavajúcich sa na ich území, čo sťažuje plánovanie kapacít v oblastiach školstva, sociálnych služieb, bývania a komunitnej integrácie. Táto situácia zároveň komplikuje koordináciu medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy. Integrácia cudzincov je vo významnej miere zabezpečovaná na úrovni samospráv, pričom nie je dostatočne podporená systémovým nastavením, metodickým usmernením a prepojením na spoľahlivé dátové zdroje. Uvedené poukazuje na potrebu posilnenia systému evidencie a zdieľania údajov o cudzincoch, ako aj na potrebu jasného nastavenia kompetencií a podpory samospráv pri zabezpečovaní integračných opatrení.

Podrobné vyhodnotenie plnenia jednotlivých úloh rozpracovaných v migračnej politike v časovom a vecnom plnení na podmienky jednotlivých subjektov za roky 2023 až 2025 tvorí prílohu súhrnnej správy.

Správa o činnosti Riadiaceho výboru pre migráciu, integráciu a inklúziu cudzincov

Činnosť zainteresovaných ministerstiev, ako aj ďalších subjektov koordinoval sekretariát **Riadiaceho výboru pre migráciu, integráciu a inklúziu cudzincov** (ďalej len „Riadiaci výbor“). V predmetnom období sa uskutočnilo 12 zasadnutí Riadiaceho výboru, každoročne sa členovia výboru stretli 4x a to nasledovne:

- v roku 2023 v termínoch 23.02.; 28.04.; 08.07. a 05.10.;
- v roku 2024 v termínoch 04.04.; 03.07.; 04.10. a 17.12.;
- v roku 2025 v termínoch 27.03.; 27.06.; 26.09. a 16.12.;

V dôsledku vojenského konfliktu na Ukrajine a pokračujúcemu prílevu občanov Ukrajiny na územie Slovenskej republiky bola problematika ukrajinských odídencom nosnou témou rokovaní Riadiaceho výboru. Členovia výboru sa počas zasadnutí zaoberali najmä právnymi aspektmi (predĺženie dočasnej ochrany, pre-registrácia, možnosti prechodu na iný pobytový status), sociálno-ekonomickým zabezpečením odídencom (sociálne dávky, zamestnanosť, príspevok na ubytovanie, oblasť vzdelávania) či poskytovaním informácií o vytvorení tzv. *one-stop-shop centier* (Centrá služieb cudzincom ako pracoviská poskytujúce odbornú asistenciu vybraným skupinám cudzincov ako sú napr. študenti, navrátilci zo zahraničia, odídenci či vysokokvalifikovaní pracovníci).

Dôležitou témou všetkých 12 zasadnutí Riadiaceho výboru bol aj Pakt o azyle a migrácii (ďalej len „Pakt“), ktorý zavŕšil niekoľkoročnú prácu na rozsiahlej reforme spoločnej európskej azylovej a migračnej politiky. Počas rokovaní sa členovia Riadiaceho výboru venovali najmä postupu prác a pozíciám Slovenskej republiky k jednotlivým návrhom Paktu, následne po jeho prijatí Radou Európskej únie (dňa 11. júna 2024) sa pozornosť upriamila najmä na vytvorenie podmienok pre implementáciu Paktu do vnútroštátnej legislatívy a praxe. Členom boli poskytnuté informácie o príprave a prijatí národných strategických dokumentov, ktoré začali proces implementácie Paktu v podmienkach Slovenskej republiky. Ide o *Národný implementačný plán* (schválený vládou Slovenskej republiky dňa 18. decembra 2024), *Národný plán pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti medzinárodnej ochrany*, tzv. kontingenčný plán (prijatý na úrovni Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňa 8. apríla 2025) a *Národnú stratégiu k riadeniu azylu a migrácie* (schválená vládou Slovenskej republiky dňa 12. júna 2025). Počas posledných zasadnutí Riadiaceho výboru boli zo strany migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MÚ MV SR“) a Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) poskytnuté bližšie informácie o prebiehajúcim projekte Technickej podpory pre tvorbu Akčného plánu k Národnej stratégii Slovenskej republiky k riadeniu azylu a migrácie. Na danom projekte spolupracuje MÚ MV SR spoločne s IOM ako implementačným partnerom, realizácia začala v máji 2025 a bude trvať 15 mesiacov.

Počas rokovaní Riadiaceho výboru boli jeho členovia pravidelne informovaní aj o aktuálnom vývoji v oblasti migrácie a azylu v Slovenskej republike, ako aj v Európskej únii.

V rámci bodu „rôzne“ boli prerokované ďalšie informačné body. Rokovaní sa zúčastňovali okrem zástupcov štátnej správy aj zástupcovia mimovládneho sektora a medzinárodných organizácií.